



Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Rapport etter tilsyn

Kommunal beredskapsplikt

Ålesund kommune

Tilsynsdato: 10.02.2016

Rapportdato: 13.04.2016

Innhold

| | | |
|----------|---------------------------------------|----------|
| 1 | BAKGRUNN OG GJENNOMFØRING..... | 3 |
| 1.1 | FØREMÅL OG HEIMELSGRUNNLAG..... | 3 |
| 1.2 | PÅLEGG OM GJENNOMFØRING | 3 |
| 1.3 | TILSYNSTEMA | 4 |
| 1.4 | GRUNNLAGSDOKUMENTASJON..... | 4 |
| 1.5 | GJENNOMFØRING | 5 |
| 2 | HOVUDINNTRYKK..... | 6 |
| 3 | RESULTAT FRÅ TILSYNET | 7 |
| 3.1 | AVVIK | 7 |
| 3.2 | MERKNADER | 8 |
| 4 | VIDARE OPPFØLGING..... | 9 |

1 Bakgrunn og gjennomføring

Tabellen nedanfor oppsummerer nøkkelopplysningar om gjennomføringa og vidare oppfølging. Dei vidare avsnitta gir utfyllande opplysningar om heimelsgrunnlag, grunnlagsdokumentasjon og deltakarar.

| | |
|--|---|
| Tidspunkt for tilsynet: | 30.04.2015 (formøte) 10.02.2016 (tilsyn) |
| Adressa til kommunen: | Postboks 1521, 6025 Ålesund |
| Kommunenummer: | 1504 |
| Kontaktperson i kommunen: | Albert E. Gjørtz |
| Fylkesmannen sitt tilsynslag: | Stine Sætre (tilsynsleiar) Atle Morsund |
| Tilsynsrapporten er skriven av: | Atle Morsund |
| Tilsynsrapporten er godkjent av: | Helge Mogstad |
| Førebels tilsynsrapport sendt: | 03.03.2016 |
| Endeleg tilsynsrapport sendt: | 13.04.2016 |
| Kommunen sin frist for oppfølgingsplan: | 27.05.2016 |

1.1 Føremål og heimelsgrunnlag

Føremålet med tilsynet er å sjå til om Ålesund kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i samsvar med aktuelle krav fastsett i sivilbeskyttelseslova og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Tilsynet er gjennomført med heimel i § 29 i sivilbeskyttelseslova og § 10 i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

1.2 Pålegg om gjennomføring

I Justis- og beredskapsdepartementet sitt embetsoppdrag til fylkesmennene er det fastsett at fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunane sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap. Tilsyna skal gjennomførast i samsvar med DSB sin tilsynsrettleiar, og det skal førast tilsyn med den einskilde kommune minimum kvart fjerde år.

1.3 Tilsystema

I møte mellom DSB og fylkesmennene i mars 2015 presiserte DSB at alle krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt skal vurderast under tilsyna i 2015 og 2016.

1.4 Grunnlagsdokumentasjon

Desse dokumenta vart sende frå kommunen til fylkesmannen før tilsynet:

| Nr. | Dokument | Datering |
|-----|--|--------------|
| 1. | Mandat for arbeid med heilskapleg ROS-analyse | Ikkje datert |
| 2. | System for befolkningsvarsling- Ålesund kommune | 26.01.2016 |
| 3. | Beredskapsplaner – Ålesund kommune | 10.12.2015 |
| 4. | Planstrategi Ålesund kommune 2012 – 2015 | 07.02.2013 |
| 5. | Kommuneplan Ålesund kommune 2008 – 2020 | 24.08.2008 |
| 6. | Ålesund kommune – Beredskapsplan vassdragstekniske anlegg 2014 | Ikkje datert |
| 7. | Utskrift frå CIM – logg frå diverse interne øvingar og evalueringar etter øving | 14.12.2015 |
| 8. | Øvelsesplan – Øvelse Sunde | 24.05.2013 |
| 9. | Foreløpig øvelsesplan Øvelse «29. mai» | 11.02.2013 |
| 10. | Helse Møre og Romsdal – Øvelsesdirektiv Helse – Øvelse Sunde | 28.05.2013 |
| 11. | Beredskap – IT. Telefon og utstyrsliste | Ikkje datert |
| 12. | Evaluering øving Sunde 29. mai 2013 – Sandøy kommune | 04.06.2013 |
| 13. | Evaluering øving Sunde 29. mai 2013 – Fylkesmannen | 10.12.2015 |
| 14. | Evaluering av kriseomsorgen ved Røde Kors huset under øving Sunde 29. mai 2013 | 00.10.2015 |
| 15. | Sunnmøre politidistrikt – øvelse Sunde 29. mai 2013 | Ikkje datert |
| 16. | Ekstraavgåve av Sunde-nytt 1-2013 | Ikkje datert |
| 17. | Utskrift frå CIM – System for opplæring, med meir <i>(lagt fram etter tilsynsmøte)</i> | 11.02.2016 |

1.5 Gjennomføring

Formøte med Ålesund kommune vart gjennomført 30.04.2015. Tilsynsbesøk med opningsmøte, intervju og sluttmøte vart gjennomført 10.02.2016. Kven som deltok går fram av tabellen under.

| Deltakarar | Stilling | Formøte | Opningsmøte | Intervju | Sluttmøte |
|--------------------------|----------------------------|----------------|--------------------|-----------------|------------------|
| Geir Stenseth | Fung. ordfører | X | | | |
| Eva Mariann Vinje Aurdal | Ordfører | | | X | X |
| Tore Johan Øvstebø | Varaordfører | | X | X | X |
| Astrid Eidsvik | Rådmann | X | | | |
| Ronny Frekhaug | Kommunalsjef/ fung.rådmann | X | X | X | X |
| Albert E. Gjørtz | Beredskapssjef | X | X | X | X |
| Karsten Vingen | Kommuneoverlege | | X | | |
| Geir Ellingsen | Beredskapsmedarbeider | X | | | |
| Grete Lund | Beredskapsmedarbeider | X | | | |
| Stine Sætre | Fylkesberedskapssjef | | X | X | X |
| Atle Morsund | Rådgjevar | X | X | X | X |

2 Hovudinstrykk

Dei fleste elementa i den kommunale beredskapsplikta er på plass, og arbeidet framstår som gjennomtenkt, godt forankra og godt tilpassa lokale behov. Kommunen har ein levande beredskapsorganisasjon som er øvd og prøvd i fleire hendingar.

Kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er godt forankra på strategisk nivå, i kommuneplanen sin samfunnsdel og i planstrategien.

Heilskapleg ROS-analyse er i startgropa, men ikkje ferdigstilt. Etter framdriftsplanen skal denne vere ferdig i løpet av 2016.

Beredskapsplanen er gjennomarbeidd, tilpassa lokale behov og er oppdatert i desember 2015. Planen moden for revisjon basert på funna i heilskapleg ROS, når den blir ferdig. Tiltakskort og rutinerar kan kanskje vere vedlegg til planen. Plan for befolkningsvarsling er ei minimumsløysing i høve til forskriftskravet.

Vi ser at kommunen hatt møter i kriseleiinga dei siste åra, men det manglar fastsette rutine for faste møter. Kommunen har planar og rutinar for å øve, med det er ikkje beskrive kven som er ansvarleg. Systemet for opplæring er ei minimumsløysing i høve til forskriftskravet, og det er ikkje beskrive kven som er ansvarleg.

Der er eit potensial for eit styringsdokument som kan fungere som bindeledd mellom strategisk plannivå og beredskapsdokumentasjon, og som gir oversikt over planverk og korleis kommunen skal arbeide (og arbeider) med samfunnstryggleik og beredskap, gjerne med ein konkret aktivitetsplan eller årshjul.

3 Resultat frå tilsynet

Tilsynet avdekte eitt avvik. To forhold er kommenterte som merknader.

3.1 Avvik

Avvik er definert som manglande oppfølging av krav fastsett i sivilbeskyttelseslova §§ 14 og 15 og/eller i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik nr. 1

Ålesund kommune manglar heilskapleg ROS analyse.

Regelverkstilvising:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Utdjupande kommentar:

Den heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalysen er den viktigaste berebjelken i den kommunale beredskapsplikta. Kommunen er i gang med å utarbeide heilskapleg ROS-analyse i samsvar med forskriftskrava. Analysen er planlagt ferdigstilt i løpet av 2016.

3.2 Merknader

Merknader er definerte som forhold som ikkje oppfyller definisjonen av avvik, men som fylkesmannen meiner det er grunn til å påpeike for å sikre god oppfølging av beredskapsplikta.

Merknad nr. 1

Når heilskapleg ROS-analyse er ferdig bør kommunen revidere beredskapsplanen med utgangspunkt i funna frå analysen. Kommunen sitt beredskapsplanverk kan med fordel gjerast meir tilgjengeleg og lesbar for ålmenta enn det gjeldande planverk er, ev. gjennom eit oversiktsdokument/ styringsdokument for beredskapsarbeidet.

Merknad nr. 2

Kommunen bør vurdere å utarbeide eit oversiktsdokument / styringsdokument som kan fungere som operativt overbygning, oversikt og ramme for kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap – eit bindeledd mellom strategiske planar og ROS-analysar, beredskapsplanverk og aktivitet. Eit slikt dokument vil gjere det lettare for både for ålmenta, og for folkevalde, å sette seg inn i korleis kommunen jobbar med samfunnstryggleik og beredskap, på eit overordna nivå.

Aktiviteten kan godt synleggjerast i eit årshjul. Eit slikt dokument vil kunne styrke fleire forhold som ikkje oppfyller definisjonen av avvik, men der kommunen har forbetringspotensial – for eksempel:

- tydelegare oversikt over kommunen sitt samla beredskapsplanverk
- tydelegare rutinar for faste møte i kriseleiinga
- tydelegare rutinar for gjennomføring av opplæring og øvingar
- tydelegare rutinar for evaluering – både av øvingar og reelle hendingar

Eit slikt dokument kan også vere med å gjere sjølve beredskapsplanverket meir kompakt og operativt.

4 Vidare oppfølging

Fylkesmannen ber om at kommunen lagar ein plan for når og korleis det avdekte avviket skal følgjast opp. Planen skal sendast til fylkesmannen seinast seks veker etter tilsynsrapporten er motteken.

Med utgangspunkt i kommunen sin plan, vurderer fylkesmannen om tilsynssaka kan avsluttast. Kommunen får tilbakemelding om dette seinast tre veker etter fylkesmannen har motteke kommunen sin oppfølgingsplan.

Dersom kommunen har spørsmål om tilsynsrapporten eller oppfølginga, kan fylkesmannen sin tilsynsleiar kontaktast:

Stine Sætre, stine.saetre@fylkesmannen.no, 71258485 / 95224419